

1 PRVNÍ PÍSEMNÉ ZMÍNKY V SOUVISLOSTECH

? Dopln.

První písemné zmínky o vsích Číčov a Záluží pochází z roku _____ (MCCLXXII). Jedná se o dobu vlády _____, který zemřel v bitvě na Moravském poli šest let od těchto zmínek, v roce _____. Z doby vlády _____, syna Jana Lucemburského, pochází první zpráva o Těnovicích. Konkrétně byla ves zmíněna čtyři roky poté, co tento panovník založil v Praze první univerzitu ve střední Evropě, tedy v roce _____. První zmínky o Hořehledech, Lipnici, Lučisti a Vlkovu pocházejí z roku _____ (MCCCLXXIX). V té době již v Čechách vládl _____, panovník, za jehož vlády zemřel Jan Nepomucký.

? Jak se přezdívalo panovníkovi, který zemřel na Moravském poli? _____

? Jak se přezdívalo panovníkovi, který založil pražskou univerzitu? _____

? Jaký byl příbuzenský vztah mezi zmíněnými třemi panovníky? _____

2 HISTORIE OBLASTI V SOUVISLOSTECH

? Číčov a Záluží patřily k majetku jednoho z klášterů v západních Čechách. Kterého?

1. Chotěšov

2. Kladruby

3. Plasy

? Tento klášter byl zrušen na základě císařského dekretu v roce _____ (MDCCLXXXII). Který panovník tento dekret vydal? _____

? Název Hořehledy je zřejmě odvozen od polohy vsi. Vyber správné tvrzení:

1. osadníci hleděli zdola, tedy z nižších poloh Kokšína na Spálené Poříčí
2. osadníci hleděli shora, tedy z vyšších poloh Kokšína do nížiny u Spáleného Poříčí
3. osadníci hleděli zdola, tedy z vyšších poloh Kokšína do nížiny u Spáleného Poříčí

? Při vesnici Hořehledy byla vybudována huť, v níž se zpracovával prvek označovaný chemickou značkou Fe. Jaká to byla huť?

1. stavební huť

2. sklářská huť

3. železářská huť

? Obyvatelstvo Lučistě se věnovalo převážně uhlířství. Čím se tedy živilo?

1. rozvozem kamenného uhlí
2. těžbou uhlí z povrchových dolů
3. výrobou dřevěného uhlí hořením dřeva za nepřístupu vzduchu

? Práci uhlíře můžeme vidět ve dvou českých pohádkách. Ve kterých? _____

Osada Vlkov se rozrůstala poté, co zde byl při mlýně založen hamr. Vyhledej na internetu nebo v encyklopedii, proč byl hamr vybudován při mlýně.

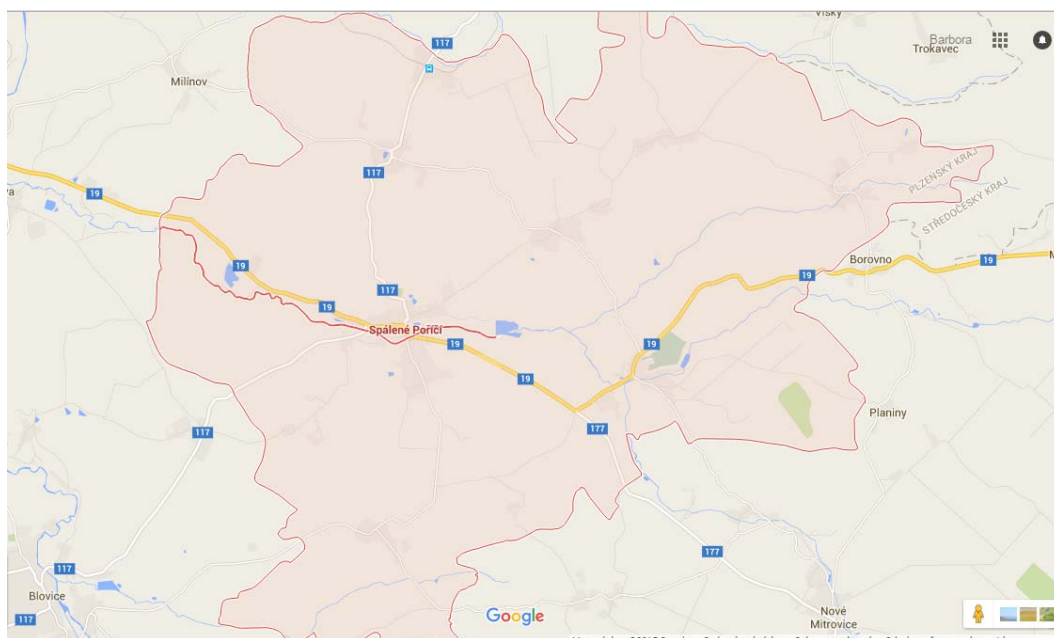
Vesnici Záluží dosídlilo po třicetileté válce německé obyvatelstvo. Kdy probíhal tento válečný konflikt?

Německé obyvatelstvo ze Záluží bylo po roce 1945 odsunuto. Na základě kterého dokumentu?

3

MAPA

Číčov, Hořehledy, Lipnice, Lučiště, Těnovice, Vlkov a Záluží patří pod správní území Spáleného Poříčí. Zakresli tyto vesnice do mapy.

4

ČÍČOV

KOSTEL SV. FILIPA A JAKUBA

Kostel sv. Filipa a Jakuba je gotický kostel s dochovanými gotickými okny v presbytáři.

Popiš, jak vypadají gotická okna.

Co je to presbytář?

1. místnost v kostele, v níž jsou uchovávána bohoslužebná roucha kněží i ministrantů
2. kněžiště, prostor křesťanského kostela či katedrály vyhrazený kněžím
3. stavba, jejíž výška značně převyšuje půdorysné rozměry

HOŘEHLEDY

TVRZIŠTĚ NA ZÁMEČKU

Tvrziště je místo, kde stála tvrz. Dnes zde najdeme pozůstatky s viditelným příkopem a zbytkem valu. Lokalita je archeologicky datována do 13. a 14. století.

Z kterého historického období pochází?

Co je to tvrz?

1. rozsáhlá, umělecky bohatě zdobená velkolepá budova, která sloužila šlechtickým rodům
2. sídlo, které je tvořeno převážně rodinnými domy, s málo vyvinutou uliční sítí a dominantním prostorem návsi
3. opevněné sídlo drobného šlechtice situované zpravidla uprostřed vesnice

POMNÍK PADLÝM V PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE

Pomník je vybudovaný jako vzpomínka na padlé v první světové válce.

Vymez přesně, kdy se tento konflikt odehrál.

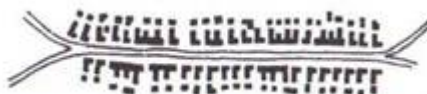

LIPNICE

HISTORICKÉ JÁDRO

Půdorys vesnice představuje vzácně se vyskytující typ mezi půdorysy vesnic. Vesnice má téměř kruhovou ústřední návěs.

Přiřaď k obrázkům názvy jednotlivých typů půdorysů vesnic (okrouhlice, návěsovka, ulicovka).

O který typ se jedná v Lipnici? Vyznač.

LUČIŠTĚ

KAPLE PANNY MARIE

Součástí kaple je i stavba, která často ve vsích stávala samostatně. Co je to za stavbu a k čemu sloužila?

Vyznač ji na fotografii.

8

TĚNOVICE

KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

? Dopln.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie byl vystavěn na počátku 14. století, je tedy vybudován v _____ slohu.

? Vypiš znaky tohoto slohu, které jsou z fotografie patrné.

? Vyznač na fotografii jednotlivé části kostela:

1. věž
2. presbytář
3. loď
4. sakristie

FARA (Č. P. 4)

Barokní fara se nachází v Těnovicích pod kostelem Nanebevzetí Panny Marie.

? Vysvětli, proč se fary vždy nacházejí v blízkosti kostela.

SOCHA SV. JANA NEPOMUCKÉHO

Socha sv. Jana Nepomuckého je v životní velikosti. Zde je světec vyobrazen se svými typickými atributy.

? Prohlédni si fotografii a urči, které to jsou.

9

VLKOV

VÝŠINNÉ NEOPEVNĚNÉ SÍDLIŠTĚ BABINY

Na levém břehu Bradavy se asi 1 km západně od Vlkova nachází eneolitické výšinné sídliště chamské kultury.

? Urči, ze které doby sídliště pochází:

- 1) střední doba kamenná 2) doba bronzová 3) doba železná 4) pozdní doba kamenná

? Sídliště v této době tvořily domy často částečně zahloubené do země. Jak se tyto domy jmenují?

10

LIDOVÁ ARCHITEKTURA

? Venkovská usedlost na fotografii najdeš v Číčově. O který typ stavby se jedná?

? V Hořehledech v domě č. p. 32 mají dochovanou speciální místnost. Vylušti, o kterou se jedná.

Á E
R Č
N

U N
CH K
Y Ě

? Vysvětli, od čeho je odvozen název této místnosti.
.....
.....

? Dům č. p. 37 v Hořehledech má dochovanou lomenici s kabřínecem a je s pavláčkou nad zápražím. Urči, co znamenají tyto pojmy.

lomenice	na straně domu do dvora otevřená chodba nebo balkón
kabřinec	hliněný nebo dlážděný prostor, chodník podél vstupní boční stěny domu
pavláčka	trojúhelníkový nebo lichoběžníkový prkenný štít
zápraží	ozdobná stříška, kterou vrcholí prkenný štít roubených domů

? Selskou usedlost v Lipnici č. p. 7. tvoří obytné stavení, stodola a sýpka. Vysvětli, k čemu sloužily stodola a sýpka.

Stodola

Sýpka

11

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI OBLASTI

? Roztříd' správně informace podle toho, ke komu náležejí.

- archivář, historik a spisovatel, autor genealogických a regionálních spisů
- narodil se v Hořehledech
- narodil se v Těnovicích
- malíř, pedagog, politik a poslanec
- autor děl *Moje dětství*, *Česká škola na Sibiři*, *Povídky z vojny*
- zemřel ve svém rodišti
- narukoval k 35. pěšímu pluku v Plzni
- vystudoval na akademii malířství v Praze
- autor díla *Naše Spálenopoříčsko*
- narodil se v Lipnici
- v Hořehledech působil jako rolník a hostinský
- během první světové války vstoupil do ruských legií
- pracoval ve Státním zemědělském archivu
- na jeho rodném domě č. p. 5 je umístěna pamětní deska
- působil jako učitel v Blovicích
- stal se starostou v Hořehledech
- autor knih a studií o hradišti Budeč
- učitel, spisovatel, překladatel
- zemřel v Blovicích

Josef Hodek starší	Václav Davídek	Václav Valenta-Alfa